

1. Ромб

— Мире, глянь! Хіба не краса? — тато зупинив автомобіль і захоплено-збуджено визирав у вікно.

Мирко пильно дивився, але не на будинок у куцах, а на обличчя молодшого братика. Тимофій в автокріслі завовтузився, а старший брат вже приготувався до його рюмсання...

— Татку, навіщо ти зупинився? Він же прокидається, якщо авто не їде! — зашипів Мир і напружено схилився над телефоном. Не можна втрачати секунди спокою! Пальці панічно заковзали екраном. Поки Мир дивився на братика й говорив із батьком, його вже позбавили трьох кубків і бійця наздогнав ненависний робот, але ще є життя в запасі! Шанс продовжити гру був, і хлопцеві геть не хотілося замість віртуальної битви знову бавити малюка.

— А воно вже нікуди й не поїде, — незворушно сказав тато і зробив ще гірше: вимкнув двигун, а потім ще й вийшов із машини.

Мир завмер. Він відчував себе приреченим і просто чекав: ось брат кривить губи, прищмокує, починає пхінкати спочатку тихо. Однак щойно малий почує,

що автівка йому не співає «дррр-колисанку», відчує, що дорога не заколихує, — і зовсім скоро цю чудову тишу розірве обурений крик! Цього ще не сталося, але от-от буде. Мир знав! «Тато взагалі про мене не думає!» — розпачливо роззирнувся хлопець і побачив, що тато швидко крокує від автівки кудись у ліс.

— Е ні, я тут з ним сам на сам не залишуся, — рішуче прошепотів хлопець. Він перевірів, чи зберіг гру, зиркнув на Тимоша, який вдавав, що спить (але Мирко був певен, що несамовитий крик — питання кількох секунд), майже безшумно відстебнув паски безпеки і відчинив дверцята. Вже за хвилину він догнав тата.

— Тиміш там один! — гукнув Мир батькові в спину. — Я не буду його знову заколихувати! Кажу тобі, тату, не буду. Я вже другий тиждень не можу дійти до Гарячої зони, хоча її вже всі... і Даня, і Бодя, і навіть Кухлики обидва пройшли...

— Та тихо ти! Як та сорока! — обірвав його тато й зупинився. — Ось де твої Кухлики ніколи не були, а ти — доїхав! І не в якійсь там грі, а насправжки! Роззирнись-но, малий!

І Мир роззирнувся. Те, що спершу здалося йому просто лісом, врешті виявилось занедбаним, забутим, зарослим і схованим від світу подвір'ям. Першим від зеленої мішанини відділилося і наче ступило до Мира велетенське товсте дерево, яке по-хазяйськи розкидало свої пухнасті гілки над усім, що росло під ним. Наче казало: «Мое. Маєш щось сказати? То поговори спочатку зі мною. Ну зважся вже, якщо сміливий. Це мої бур'яни,

мій живопліт, мої куці, мої берізки, обидві — так, тобі не почулося. Колодязь — мій, бджоли — у мене дозвіл беруть, будинок — мій, до ставка не зазирає, верби не чіпай». Мир струсонув головою і швидко закліпав, буцімто йому в очі піску насипали. Слова велетня він справді чув, і вони досі бубоніли-відлунювали йому у вухах, стишувались і зливалися у нерозбірливий монолог, і від цього Миру раптом захотілося спати. Навіть повернутися до машини не стало сил, і він ладен був примоститися прямо тут, під іржавою порожньою і скарлюченою поштовою скринькою та в тіні цього недружнього дерева, аж тут поглядом хлопець вхопився за обриси будинку між густим листям. Несподівана знахідка розчинила марево.

— Це дім на дереві? — протер очі Мир.

— Схоже, чи не так? — тата переповнював ентузіазм. — Це через низькі гілки та високу траву здається, ніби він на дереві. А він на землі, просто на вершині пагорба: бур'ян ховає під собою невисокий пагорб, бачиш? А дуб росте нижче і ближче до нас, тому й здається, що дім стоїть на гілках. Оптична ілюзія! Ніяк не можу згадати, де стежка, та і грець з нею!

Зненацька тато розігнався і пірнув у траву.

— Стій! Там можуть бути змії! — застеріг його Мир.

— Тут ставок! — почув батьків голос. Мир нервово тупцював під пагорбом. Нарешті постать тата вигулькнула над травою, яка була йому по пояс. Він показував Мирку кудись убік:

— А там берізки. Мої! — кричав ніби з гордістю.

Мир зиркнув на дерево-господаря, наче чекав, що той поцілить у тата жолудем за такі зазіхання, але здавалось, що воно набурмосено дивилося тільки на хлопця. І попереджало, щоб навіть не думав рушити з місця. Мир перевів погляд на батька, що спочатку зазірав у вікна, а потім знову зник за будівлею і... раптом збагнув, що він звідси, зі свого місця внизу, не бачить ані ставка, ні берізок. Але ще до того, як тато про них сказав, хлопець вже знав, що вони там є! Чекав, що тато їх знайде. Звідки йому це знати? Адже він ніколи не бував тут.

— А вербу бачиш? — гукнув хлопець знизу, не зводячи погляду з кремезного дерева, наче з пса, який от-от стрибне на чужинця. Боковим зором він вихопив фігуру батька, який з'явився з-за будинку:

— Ага... А звідки ти про неї знаєш? — він приклав, ніби рупором, долоні до рота, щоб син напевно почув.

У Мира урвався терпець! Там, угорі, його тато, він може туди пройти, і жоден дуб не стане йому на заваді! І, забувши про змій та іншу небезпеку, яку може ховати в собі трава, хлопець видерся нагору, до батька. Він повинен на власні очі побачити той ставок!

І таки побачив. За будинком простягався ліс, кінця-краю не видно. Дім з лісом стояли на однакових пагорбах, одначе перші дерева відділяв від подвір'я невеликий яр. У цій долині, як у долоні, лежав ставок, зарослий ряскою, з прозорим дзеркалом води під вербою, начебто його їй залишили, щоб кокетувати. Через яр від пагорба з домом до лісистого пагорба жовтіла стежка, наче стрічка, що зв'язувала їх. Спускалася

в долину, пробігала повз ставок, підіймалася і далі гублилася між дерев.

— Чому ти сказав, що берізки — твої? — не зводячи очей з цієї стежки, спитав Мир. Насправді він намагався пригадати, де ж бачив цей пейзаж раніше...

— Еее... бо я їх садив колись! Це дім мого роду: ще прапрадід з прабабусею тут жили. І тут минуло моє дитинство.

— Он воно що! — Миру враз полегшало від татових слів. Його вже майже збили з пантелику всі ці дежавю! Хе! — То ти мені розповідав, напевно, про цей ставок, і вербу, і всі ці... — махнув він у бік загрозливого сторожа-дуба, який, відчувалось, водив своєю кроною за ними і не зводив з раптових гостей сотні очей-жолудів. — Ну, про ці дуби-берези, — якомога зневажливіше спробував сказати хлопчик. — На фотках твоїх дитячих показував... — припустив Мир.

— Ніколи, — впевнено відповів тато. — Ніхто мене тут не фоткав. Я тому і здивувався, що ти спитав про вербу, бо ніколи тобі не розповідав про це місце. Хоча... що тут дивного? Де ставок, там і верба! — застіявся тато і побіг зазірати в колодязь.

А Мир залишився стояти як вкопаний. Може, для когось і очевидно, що верби ростуть біля водойм, але міський хлопець Мир не цікавився ботанікою. Він гадки не має, що де росте і як називається. Якби не обкладинка «Wind in the willows» — остання книжка, яку Мир читав на уроках англійської в гімназії, перш ніж залишити Житомир незрозуміло заради чого, — то він би і вербу не впізнав! Але хлопець готовий

заприсягнутися, що знав про саме ці ставок, вербу та берези ще до того, як про них сказав татко...

Начебто йому про них і справді сказав... цей... І Мир звів підозрілий погляд на дуб. Мимохіть знову повернувся до яру. Не давала спокою та стежка. Чому вона не заросла травою? Кому б могло знадобитися ходити до дому і назад, не виходячи в село? Адже вихід до дороги був з іншого боку дому і заріс так, що навіть дім не відразу видно...

— Тату?.. — стиха погукав він, але... раптом передумав питати, натомість вже гучніше нагадав: — Тиміш сам в автівці, тату!

— Прокинувся? — безтурботно запитав батько.

— Ні. Він просто там сам, — Миру не подобалось, що тато такий веселий і нерозважливий, коли він, восьмирічний хлопець, відчуває небезпеку на кожному сантиметрі цієї чужої, закинutoї, ворожої йому землі. — Трирічних дітей не лишають самих у машині.

— Та тут така тиша, що ми почуємо його і відразу прискочимо. Мирославе, прошу тебе, хто не почує крику твого братика? Якому два дні, як чотири роки, а ти все не звикнеш, — тато, мабуть, хотів ще щось додати, але Мир вже біг з пагорба вниз, назад, до автомобіля, до брата, до свого телефона, до їхніх речей...

— Мире, та тут немає нікого, навіть сусідів! Що з ним може... — десь лунало позаду, але бур'ян немов з'їв останні слова батька. Проковтнув не розжовуючи.

Мир рвучко відчинив дверцята, заскочив у салон і хряснув дверима так голосно, як ніколи собі не дозволяв (принаймні відтоді, як Тимофій почав спати в цьому авто, а це вже два роки! Тобто відтоді, як вони купили цю стареньку ауді. Ці два роки до того змінили все, так переіменили їхнє життя, що можна сміливо казати «ніколи»). От ніколи Мир не дозволяв собі грюкати дверима авта. Бо і двері відпадуть, і малий злякається... утім, зараз з усією злістю хлопець — «грюк»! Хекаючи, він нарешті подивився в бік того дубастого монстра чи монстроподібного дуба. Хай як змінювалося Миркове життя, але тут, в автівці, він почувався трохи ближчим до чогось свого. Там був дивний дім, страшний ліс, там були таємниці й небезпеки. Дерево не хоче з ним ділитися! Пхе!

— Наче мені все те треба... — відповів йому хлопець, почувуючись захищеним усередині автівки. Тут були його друзі у грі (хоча вони його залишили на початкових рівнях, та то пuste), тут лежала його надкушена вафля, тут була його куртка, навушники, флакон від нежитю, тут був його брат. Брат! Наче ошпарений, Мир розвернувся до малюка, який вже давно мав прокинутися і зводити світ з розуму своїм невдоволенням. Мир не міг повірити очам, але його малого не викрав ведмідь! Він... солодко спав! Мир аж підсунув долоню брату до носика, щоб відчути розмірене тепле дитяче дихання.

— Ну ти даєш... — тільки й сказав він.

— Бо тут повітря свіже, бо тут тільки пташки співають та наш старий дуб шелестить листям, — почув